

Pri Lenčku

Življenje na samooskrbni kmetiji zahteva delavnost, znanje, prilagodljivost, vztrajnost, trdoživost, vero in trmo. A vse je lažje, če je pri hiši več parov rok. Ker pa se dlani utrudijo in ročic, ki bi poprijele za lažja dela ni bilo, je Zimovčev Peter že z osmimi leti začel pasti govedo in drobnico pri Lenčkovi botri Mini. Prva leta se je še vračal

Lenčkovi v praznični noši pred prvo svetovno vojno, last Peter Razinger

Družina pred Lenčkovo hišo okoli leta 1910, last Peter Razinger

domov, z dvanajstimi leti pa se je že preselil k botri Mini in stricu Francetu. Sprva je opravljal le lažja dela, z vsakim novim letnim časom pa vse več odgovornejših in zahtevnejših opravil. Pomladi so prve »ključavnice« pod Rovtami napovedale pašo, delo v gozdu in spravilo, jeseni posekanega lesa, do doma in na žago. Oranje njiv za setev jarega žita, sajenje krompirja in krmne zelenjave se je začelo z molitvijo in blagoslovom grude. Kot otrok je Peter najprej hodil pred voli, kasneje pa je poprijel za brano ali plug. Setev, ko ti zrna žita enakomerno polzijo med prsti, je dajala upanje, da pozimi ne bo pomanjkanja. Na koncu njive je zastal korak, da so s sklonjeno glavo dnevno delo zaključili z molitvijo. Cvetoče tepke, jablane in drugo sadno drevje so budili pomlad tudi v mladi duši. Poletja na strmih travnikih so bila prekratka. Košnja trave, obračanje in obdevanje sena v stogove je ob drugem delu zapolnilo vsakdan. Žanjice in kosci so polnili skedenj s snopi ječmena in ovsa. Žito so mlatili na podu s pomočjo para volov, vpreženega v »gepelj«, ki je poganjal tako mlatilnico kot slamoreznicu. Nedelja je bila gospodov dan. Takrat se je Peter navsezgodaj podal peš v dolino k maši in v Zadrugo, kjer je še kaj »kšeftal« z drugimi kmeti. Popoldan se je odpravil na Pusti rovt, na Korenščico ali na Seče k pašni živini, ki je bila na planini od sv. Petra dne. Treba pa je bilo pogledati tudi za voli, ki so se pasli na Stamarah ali na Srednjici. Prve megle nad Svečico so napovedovale konec poletja. Jesen, ki je polnila »koste za strešno in kôče v

kevdru«, je prinesla nove skrbi. Med šmarni so zapele žage in sekire v gozdu, kjer se je sekalo za dom in za prodajo. Po sv. Mihaelu se je domov vrnila živina in drobnica. Ko pa je zapadel prvi sneg na pobočja okoli domačije, ni bilo konec skrbi. Pregaziti je bilo treba poti, po katerih so ob »dobrem snincu« z voli vozili gnoj na travnike in njive, les iz gozda do doma ali do kamionske ceste v dolini. Les so z volovsko vprego vozili počasi, a vztrajno, in sicer poleti »na konceh«, pozimi pa »na rtičah«. Topla domača peč je v dolgih večerih, ko se je doma »v hiši« popravljalo orodje, prebiralo fižol in predlo, priklicala spomine na minule dni. Pogovor se je spletal okoli lepih in veselih dogodkov pa okoli preizkušenj in skrbi. Oživel je spomin na ranjenca, ki so ga med vojno šest mesecev skrivali na zgornjem hlevu, in na vse pripetljaje ter anekdote, ki so zapolnjevali dni, ko so na domačijo prihajali kosci, žanjice in ženske, ki so plele njive. Pred prazniki so pripravljali koline za »v dim« in za zabelo. Koline pa so razdelili tudi kot plačilo. V mlinu se je mlelo domače žito za kruh in za krmo živalim tako, da nič ni šlo »v nč«. Gospodinji sta pomagali sosedovi Minka in Kati, ki sta poribali hišo ali oprali žehto. V pomoč in oporo pa so bile še Zimovčeva mama, sestre in bratje.

Ko so bile šolske klopi že davno za pobom, je vojaščina Petra peljala v Makedonijo. Tisti čas se je ovdovela botra Mina dve leti mučila s pomočjo sorodnikov in dninarjev vzdrževati kmetijo v prvotnem stanju. Za pastirja je prišel Mešišnikov Peter, njemu v pomoč pa Zimovčev Andrej. Ko pa je zaradi bolezni gospodinja omagala, je kmetijo prevzel mladi Peter. Z novim pastirjem, Medvedovim Tonejem, sta skrbela za petnajst glav govedu in nekaj ovac. Novo pomlad pa je prinesla gospodinja Nežka, ki se je primožila na to samotno kmetijo. Rodili so se štirje otroci in vrh Rovt je zrastel nov rod. Na kmetiji so pomagali še Nežkin brat in gluhonemi Adam Bohar, ki je bil zaposlen v železarni, a je po upokojitvi Pri Lenčku našel toplino doma.

*Lenčkova kmetija,
last Peter Razinger*